

ta nije uvijek poznata a i s drugih razloga već se od prije zajednički slavila godišnjica svih crkvi u diecezi. To isto u napomenutom gen. dekretu (l. 1. f.) dozvoljava SRC i sada, te se izvan katedrale može slaviti zajednička godišnjica u dan određen po biskupu *audito capitulo*, ali samo u posvećenim crkvama in *Officio et Missa* kao dupl. I. cl. cum Oct. comm. i po kleru dotične crkve, a misom svi koji tamo mise.

Te bi promjene u današnjem kalendaru morale uslijediti u sporazumu sa SRC.

Dr. Josip Frančišković.

Kolekta za sedisvakancije.

Kad je biskup umro i pokopan, određuje *Caerem. Eppor. II. c. XXXVIII.* samo: »*Preces ad Deum continue offerendae sunt pro opportuna novi Episcopi electione impetranda*«, a sabor *Trid.* u tom pogledu nalaže Kaptolu, na koji prelazi bisk. jurisdikcija i koji mora sve raditi *capitulariter*, dok nije izabran kap. Vikar; »*Itaque statuit, ut, cum primum ecclesia vacaverit, supplicationes ac preces publice privatimque habeantur, atque a capitulo per civitatem et dioecesim indicantur, quibus clerus populusque bonum a Deo pastorem valeat impetrare*« i navada razlog: »*Nam totius familiae Domini status et ordo nutabit, si quod requiritur in corpore non inveniatur in capite*«. (Sess. XXIV. de Reform. c. I.)

Kako je sv. misa najuspješnije sredstvo za postignuće svih milosti, to će odrediti, da se uzimlje *collecta pro eligendo Episcopo*, kad i kako to rubrike dozvoljavaju. No za to nema posebne kolekte u misalu a ni ne postoje posebni dekreti, pa može od postojećih u misalu izabrati, koja je zgodna.

Rubricisti nisu u tom saglasni. Gatterer S. I.: *Praxis Celebrandi*, preporuča kolektu iz votivne mise za izbor Pape *mutatis mutandis*, da se naime mjesto s. *Romanae Ecclesiae* mefne ime dijeceze. Ferrari: *Theorica et Praxis Regiminis Dioecesanis* n. 87. misli da nije ova zgodna i preporuča onu Duha sv.: *Deus qui corda fidelium*, a ako već ta molitva dolazi u misi, neka se uzme votiva *ad postulandam gratiam Spiritus s.: Deus cui omne cor patet*. Napokon može se uzeti i ona za svaku potrebu: *Deus refugium nostrum* (12. inter diversas), a kad već ta dolazi u misi kao na 22. nedjelju po Duh., onda će se uzeti slijedeća 13. inter diversas. Prema tomu slobodno je Kaptolu, da odredi koju hoće.

Moje je međutim mnijenje, da je najbolja ona Duha sv., da se isprosi od Boga rasvijetljenje svima onima, koji imaju udjela kod izbora, da nađu vrijednog, dostojnog, sposobnog i pravednog natpastira. No možda bi zgodnija bila ona kod izbora Pape, i to zato, jer se u njoj spominje ime biskupije, pa se time i vjernici podsjetu,

da za istu svrhu mole. Na to me nedavno upozorio prigovor jednog vjernika, zašto još nije imenovan biskup Senjski, jer da ne molimo zato u misi; nije znao svrhu određene kolekte za svaku potrebu.

Popunjenje bisk. stolice je svakako jedno važnije pitanje, radi se o jednoj dijecezi, pa bi trebalo i više jurišati na pomoć Božju, zato bi se i kolekta mogla uzimati kao pro re gravi simpliciter, t. j. u sve dane osim in Dupl. I. cl.; in Dom. Palm. et in Vig. Nativ. et Pent. — Sve ovo može doći u pretres, kad se capitulariter postupa; na sve se pojedinac ne može sjetiti. »Salus ubi multa consilia«. (Prov. 11, 14.)

Kolekta se ova uzimlje sve dok nije sigurno, da je novi biskup izabran i proglašen u tajnom papinomu konsistoriju, o čem će vjernike obavijestiti kap. Vikar. (DAC. n. 2672 ad 3.)

Dr Jos. Frančišković.

Recenzije.

P. Vincentius M. Cachia O. P.: De natura transubstantiationis juxta S. Thomam et Scotum, Romae, Collegio Angelico, Via S. Visale 1929.

Opća je teološka nauka definirana na tridentinskom koncilu, da Krist biva prisutan u euharistiji po pretvorbi (transubstantiatio). Kad se postavi pitanje o naravi pretvorbe ili o naravi onog čina, kojim se kruh pretvara u tijelo Kristovo i vino u krv Kristovu, onda bogoslovi odgovaraju na razne načine. Prvo je pitanje kad se govori o naravi onog čina, kojim se kruh pretvara u tijelo Kristovo i vino u krv njegovu, da li se prestanak bivstvovanja kruha i vina može i smije nazvati uništenje (anihilatio).

Auktor nam u tom pogledu iznosi mišljenje dvaju velikih umnika kat. Crkve sv. Toma i Skota.

Djelo imade tri dijela. Auktor najprije razlaže u čemu stoji problem. Iznosi zatim pojam pretvorbe po Skotu i sv. Tomi. Po Skotu je pretvorba uništenje kruha, na čije se mjesto dovodi supstancija tijela Kristova. Po sv. Tomi ne može se reći da se kruh uništava, nego prelazi u supstanciju tijela Kristova. Jednako se za Kristovo tijelo ne može reći da se dovodi. Uopće pretvorbeni čin ništa ne izvodi u Kristovu tijelu, nego samo u kruhu. Sva je promjena samo u supstanciji kruha, koja prelazi u supstanciju nepromjenjenog Kristova tijela. Provodeći komparaciju između jednog i drugog mišljenja opredjeljuje se auktor dakako za sentenciju sv. Tome, jer je u najlogičnijoj vezi s naukom sv. otaca, napose pak s definicijom transupstancijacije, kako ju je dao tridentinski koncil.

Djelo mnogo doprinosi k ispravnom shvaćanju ovog teološkog problema te je kraj toga dragocjeni prilog za utvrđenje teze sv. Tome.

S. B.

Millot. — La Très Sainte Vierge et le Purgatoire. Entretiens et histoires pour le mois de novembre. In-12. Prix: 9 fr.; franco 10 fr.; étranger 11 50; Paris VIe. Pierre Tequi, Libraire-Éditeur 82. Rue Bonaparte.